

Analiza spójności sieci Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
METODOLOGIA	3
EDYCJE	4
DOŚWIADCZENIE	5
WSPÓŁPRACA	7
KONTAKTY PRACOWNIKÓW	7
OPINIE KIEROWNIKÓW	9
PORADY	10
WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI	12
PROBLEMY	13
WSPÓŁPRACA Z KRAJOWYM OŚRODKIEM EFS, Z IP1 I IP2	15
WSPÓŁPRACA Z IP1 I IP2	16
INSTYTUCJE POŚREDNICZĄCE 1-GO STOPNIA	19
INSTYTUCJE POŚREDNICZĄCE 2-GO STOPNIA	20
WNIOSKI	21

Analiza spójności sieci Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego

Badanie zostało wykonane przez EGO S.C. na zlecenie Krajowego Ośrodka EFS

Raport opracował **Adam Płoszaj**
przy współpracy **Bartosza Ledziona**
oraz **Andrzeja Krzewskiego**

Projekt okładki: Katarzyna Wojnar

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

WARSZAWA 2009

WSTĘP

Celem badania była analiza sieci współpracy między Regionalnymi Ośrodkami EFS. Ośrodki pełnią ważną rolę we wdrażaniu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – ich zadaniem jest bowiem wszechstronna pomoc beneficjentom i potencjalnym beneficjentom Programu. Celem tej pomocy jest podniesienie absorpcji środków EFS, jak i trafna ich dystrybucja do najbardziej potrzebujących tej interwencji. 52 ośrodki działają na terenie całego kraju, nie tylko w dużych miastach, ale też i w średniej wielkości ośrodkach miejskich oraz wiejskich.

Tworząc Regionalne Ośrodki EFS założono, że będą one funkcjonowały, jako sieć organizacji. Podstawowym wymiarem tej sieci jest przestrzenne rozmieszczenie ośrodków w różnych miejscach w całym kraju. W tym sensie sieć Reg. Ośr. EFS przypomina to, o czym myślimy mówiąc o „sieci miejskiej” czy „sieci osadniczej”. W takim przypadku ważniejsze jest to, że poszczególne elementy znajdują się w różnych miejscach niż to, jakie relacje między nimi zachodzą. Czy jednak Regionalne Ośrodki EFS tworzą sieć współpracujących organizacji? Sieć, która funkcjonuje lepiej niż jej pojedyncze elementy? Sieć, która wyłania się jako wartość dodana z kooperacji między poszczególnymi składającymi się na nią organizacjami? W niniejszym badaniu podjęta zo-

stała próba zbliżenia się do odpowiedzi na te pytania. Przede wszystkim starano się możliwie wyczerpująco przeanalizować współpracę między poszczególnymi ośrodkami, a także współpracę ośrodków z Instytucjami Pośredniczącymi i z Krajowym Ośrodkiem EFS.

Współpracę między ośrodkami starano się przebadać możliwie kompleksowo. W tym celu analizowano 4 elementy współpracy:

- współpracę poszczególnych pracowników ośrodków z innymi ośrodkami;
- poszukiwanie porady (fachowej wiedzy) przez pracowników ośrodków w innych Reg. Ośr. EFS;
- opinie kierowników ośrodków o współpracy ośrodka, jako organizacji;
- opinie pracowników IP1 i IP2 o współpracy z poszczególnymi ośrodkami.

Takie podejście dało kompleksowy i spójny obraz relacji łączących ośrodki. Wyniki analizy zostały opracowane w ramach niniejszego raportu oraz jako 2 duże mapy podsumowujące wyniki badania.

METODOLOGIA

Badanie zostało zrealizowane z wykorzystaniem wspomaganych komputerowo wywiadów telefonicznych - CATI (Computer Aided Telephone Interviews). W sumie wykonano 241 wywiadów, z czego 216 to CATI z pracownikami Regionalnych Ośrodków EFS, 14 z przedstawicielami Instytucji Pośredniczących 1-go stopnia, a 11 z respondentami z Instytucji Pośredniczących 2-go stopnia. Wywiady przeprowadzane były w drugiej połowie kwietnia oraz na początku maja 2009 roku.

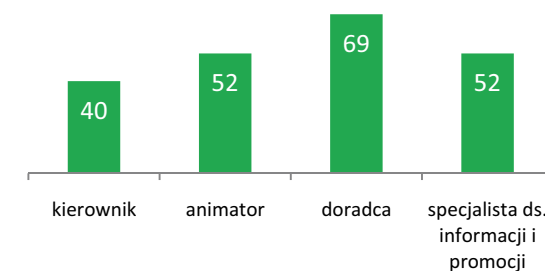
W badaniu zastosowano 4 warianty kwestionariusza: (1) dla IP 1-go stopnia, (2) dla IP 2-go stopnia, (3) dla pracowników Reg. Ośr. EFS oraz (4) dla kierowników Reg. Ośr. EFS. Przy czym kwestionariusz dla kierowników składał się z części takiej samej jak dla pozostałych pracowników oraz z części specyficznej zawierającej pytania o funkcjonowanie ośrodka.

Przyjęto, że w przypadku Regionalnych Ośrodków EFS badaniem zostaną objęci wszyscy kierownicy (koordynatorzy), animatorzy, doradcy i specjaliści ds. informacji i promocji ze wszystkich ośrodków działających w momencie przeprowadzania wywiadów (było ich w sumie 40).

W poszczególnych ośrodkach przeprowadzono od 4 do 9 wywiadów obejmując nimi zgodnie z założeniem wszystkie albo prawie wszystkie osoby zatrudnione na wybranych stanowiskach. W sumie rozmawiano z 40 kierownikami, 52 animatorami, 69 doradcami, 52 specjalistami ds. informacji i promocji oraz z 1 asystentem i 2 trenerami (por. rys. 1).

W badaniu wykorzystano standardowe metody analiz ilościowych, a także metodę analizy sieciowej¹, która umożliwiła dokładne prześledzenie współpracy między poszczególnymi ośrodkami oraz współpracy ośrodków z Instytucjami Pośredniczącymi.

Rys. 1. Liczba CATI przeprowadzonych z osobami zatrudnionymi na wybranych do badania stanowiskach

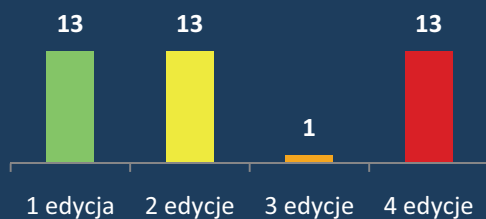
¹ por. np. A. Płoszaj, *Analiza sieci - pomoc w ocenie dynamiki współzależności i relacji* [w:] Olejniczak K., „Praktyka ewaluacji efektów programów rozwoju regionalnego - studium porównawcze”, Warszawa 2009.
http://www.euroreg.uw.edu.pl/index.php/pl/dokumenty/doc_download/300-k-olejniczak-metody-ewaluacji-efektow.html

EDYCJE

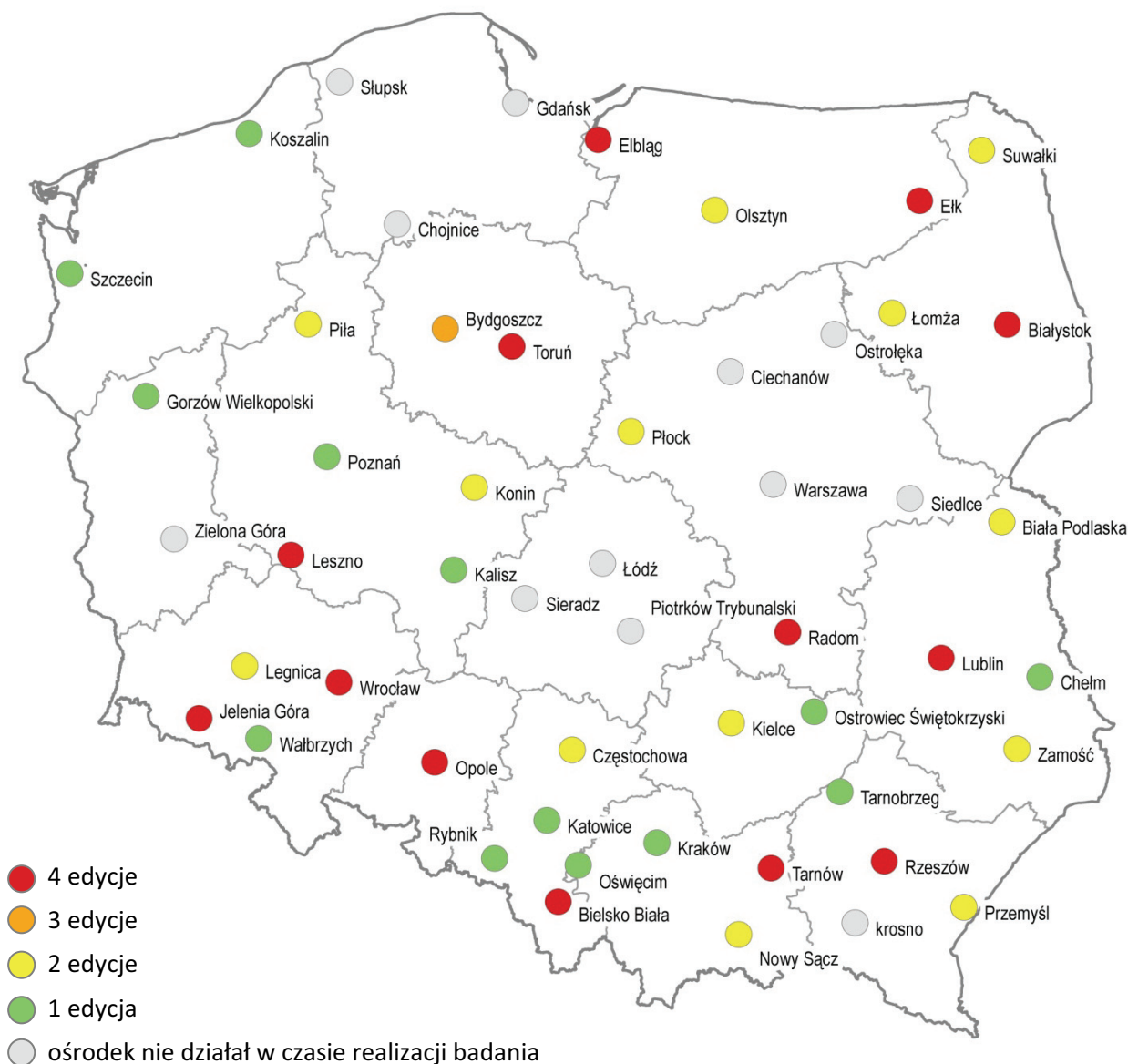
W okresie realizacji badania funkcjonowało 40 ośrodków, natomiast 12 jeszcze nie rozpoczęło działania. Żaden ośrodek nie funkcjonował w regionie łódzkim i pomorskim, w województwie mazowieckim nie rozpoczęły działalności 4 ośrodki. Ponadto nie funkcjonowały także ośrodki w Zielonej Górze oraz Krośnie (mapa 1).

Instytucje prowadzące Regionalne Ośrodki EFS różnią się wyraźnie doświadczeniem w prowadzeniu ośrodków. 13 instytucji prowadziło ośrodek w czterech edycjach ROEFS, 1 w trzech, 13 w dwu edycjach. Aż 13 instytucji prowadzi ośrodek po raz pierwszy (rys. 2).

Rys. 2. Staż instytucji prowadzących Reg. Ośr. EFS w poszczególnych edycjach

Mapa 1. Liczba edycji Reg. Ośr. EFS, w których brała udział instytucja obecnie prowadząca ośrodek

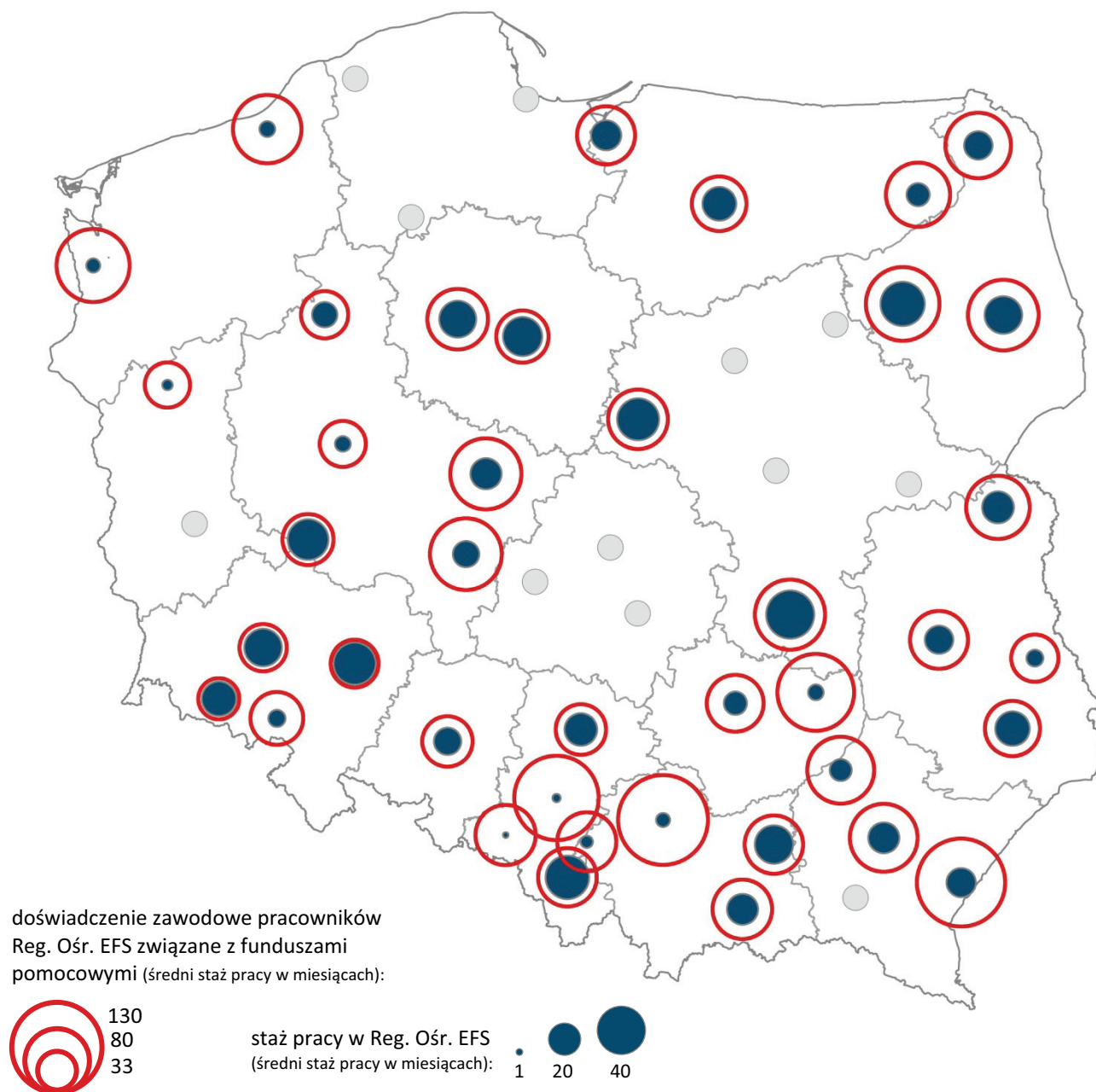

DOŚWIADCZENIE

Pracownicy Regionalnych Ośrodków EFS mają duże doświadczenie zawodowe związane z funduszami pomocowymi. Przeciętnie najwyższym doświadczeniem (8 lat i więcej) charakteryzują się pracownicy z ośrodków w Krakowie, Przemyśle, Katowicach i Ostrowcu Świętokrzyskim. Z drugiej strony najmniejsze doświadczenie (przeciętnie około 3 lata, co i tak jest wartością na dobrym poziomie) mają pracownicy ośrodków w Jeleniej Górze, Gorzowie Wielkopolskim, Poznaniu, Chełmie, Pile i Legnicy (mapa 2).

Staż pracy w ośrodku jest z kolei związany z liczbą edycji Reg. Ośr. EFS, w których uczestniczyły instytucje. Najmniejszy staż pracy w Regionalnym Ośrodku EFS (mniej niż pół roku) mają osoby zatrudnione w ośrodkach w Rybniku, Katowicach, Gorzowie Wielkopolskim, Oświęcimiu, Krakowie, Szczecinie oraz Ostrowcu Świętokrzyskim. Największym stażem w tym względzie (co najmniej 3 lata) charakteryzują się pracownicy ośrodków w Radomiu, Bielsku-Białej i Łomży (mapa 2).

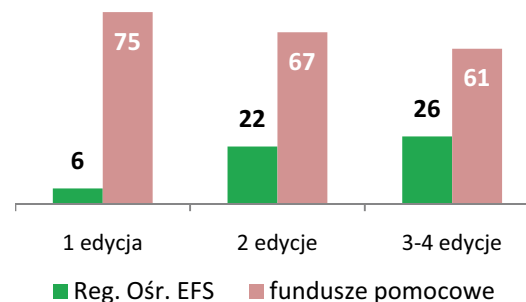
Mapa 2. Doświadczenie zawodowe pracowników Regionalnych Ośrodków EFS

DOŚWIADCZENIE

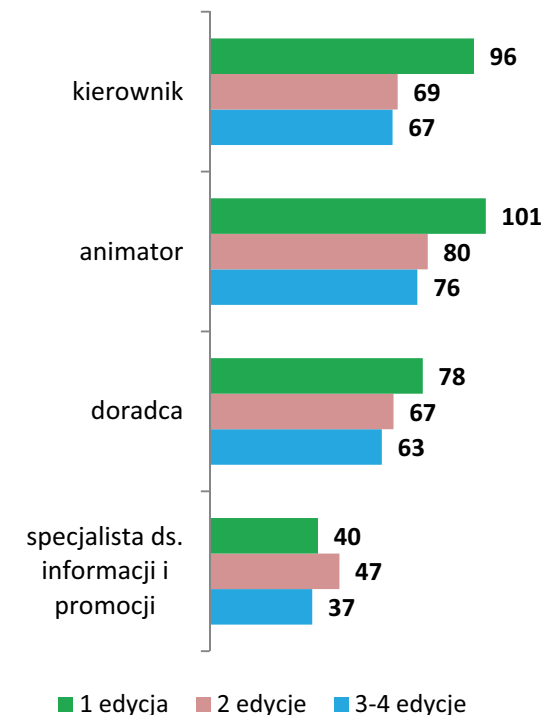
Co ciekawe największym doświadczeniem związanym z funduszami pomocowymi charakteryzuje ośrodki po raz pierwszy prowadzące Reg. Ośr. EFS (rys. 3). Może to wynikać z wysokich wymogów postawionych w konkursach na prowadzenie ośrodków. Instytucje te angażując bardzo doświadczony personel szybko będą mogły osiągnąć jakość usług na poziomie podobnym albo nawet wyższym niż ośrodki o większym stażu instytucjonalnym w Reg. Ośr. EFS.

Rys. 3. Przeciętne doświadczenie zawodowe pracowników Reg. Ośr. EFS (w miesiącach)

Doświadczeniem różnią się poszczególne grupy zawodowe pracowników ośrodków. Największe doświadczenie mają animatorzy, nieco mniejsze kierownicy oraz doradcy. Najmniejszym doświadczeniem charakteryzują się natomiast specjaliści ds. informacji i promocji (rys. 4).

Rys. 4. Przeciętne doświadczenie zawodowe związane z funduszami pomocowymi osób zajmujących określone stanowiska w Reg. Ośr. EFS (w miesiącach)

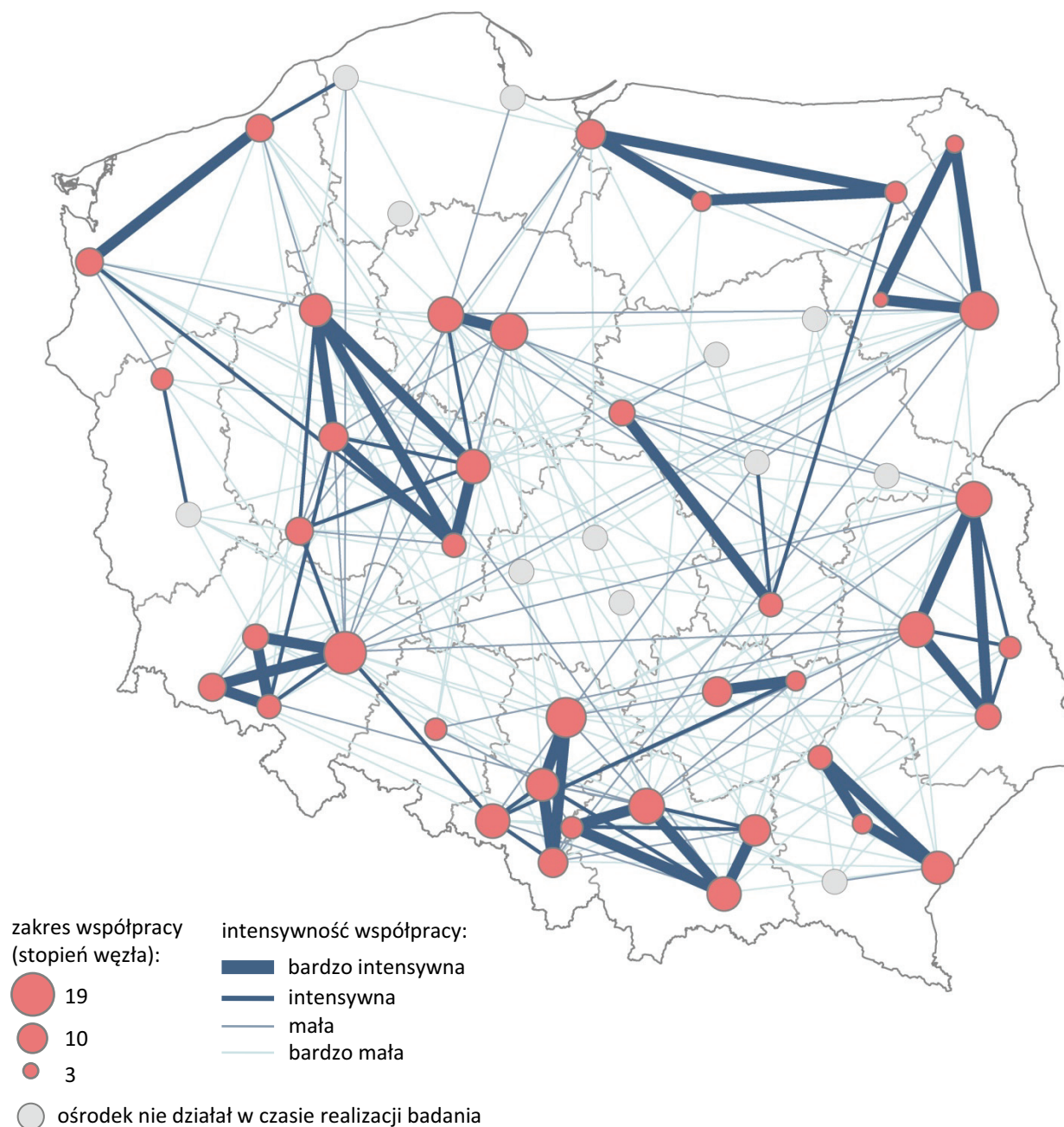
WSPÓŁPRACA

KONTAKTY PRACOWNIKÓW

Najintensywniej współpracują ośrodki zlokalizowane w tym samym województwie. Mimo to współpraca międzyregionalna występuje dość często – jednak jest znacznie mniej intensywna (mapa 3). W niektórych przypadkach mała współpraca wynika z tego, że dany ośrodek dopiero rozpoczął działalność i jest pierwszy raz prowadzony przez daną instytucję. Najbardziej widoczne jest to w przypadku ośrodka działającego w Rybniku, ale też i w Chełmie. W województwie Wielkopolskim mamy do czynienia z odwrotną sytuacją. Nowe ośrodki (uczestnictwo w 1 lub 2 edycjach) o wiele częściej współpracują między sobą niż z bardzo doświadczonym (4 edycje) ośrodkiem z Leszna.

O wyraźnej regionalizacji współpracy w ramach sieci Regionalnych Ośrodków EFS, świadczy to, że obecność intensywnych relacji współpracy wiąże się z liczbą działających w województwie ośrodków. Np. ośrodek z Opola wobec braku innych ośrodków w regionie nie współpracuje wyraźnie intensywniej z ośrodkami z innych województw.

Mapa 3. Współpraca między ośrodkami oraz zakres współpracy

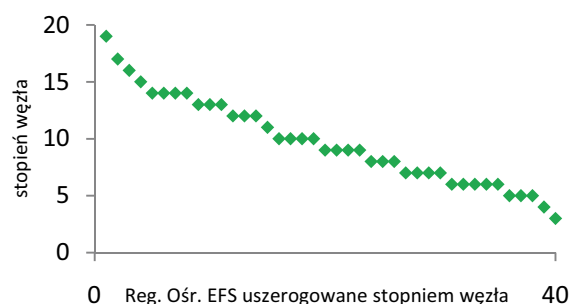

WSPÓŁPRACA

KONTAKTY PRACOWNIKÓW

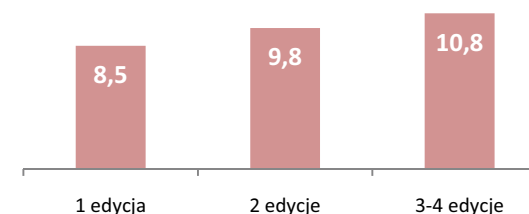
Ośrodki różnią się zakresem współpracy z innymi ROEFS mierzonym tzw. stopniem węzła (*degree*) – liczbą połączeń z innymi węzłami sieci (rys. 5). Z największą liczbą ośrodków (największy stopień węzła) współpracują Reg. Ośr. EFS z Wrocławia (19), Częstochowy (17), Białegostoku (16), Torunia (15) oraz Bydgoszczy, Krakowa, Lublina i Białej Podlaskiej (po 14). Na drugim biegunie znajduje się ośrodek z Łomży, który współpracuje tylko z 3 ośrodkami. Ośrodek z Suwałk współpracuje z 4 Reg. Ośr. EFS. Po pięć relacji współpracy z innymi ośrodkami mają te zlokalizowane w Rzeszowie, Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Olsztynie. Pozostałe niewymienione ośrodki znajdują się między opisywanymi wyżej skrajnymi przypadkami.

Rys. 5. Zakres współpracy (stopień węzła)

Liczba ośrodków, z którymi współpracuje dany Regionalny Ośrodek EFS łączy się z doświadczeniem instytucjonalnym wyrażonym prowadzeniem ośrodka w kilku edycjach Reg. Ośr. EFS. Instytucje pierwszy raz prowadzące ośrodek współpracują przeciętnie z 8,5 innymi Reg. Ośr. EFS. Z kolei te, które uczestniczyły w sumie w 2 edycjach współpracują średnio z 9,8 ośrodkami. Najbardziej rozległą współpracą cechują się instytucje uczestniczące w 4 lub 3 (Bydgoszcz) edycjach – współpracują przeciętnie z 10,8 ośrodkami (rys. 6). Widać zatem wyraźnie, że na rozwinięcie rozległej sieci współpracy ośrodki potrzebują odpowiednio dużo czasu – chociaż należy podkreślić, że różnice w rozległości sieci współpracy między ośrodkami z różnym stażem nie są bardzo duże (rys 6).

Rys. 6. Średnia liczba Reg. Ośr. EFS, z którym współpracują ośrodki uczestniczące w kolejnych edycjach

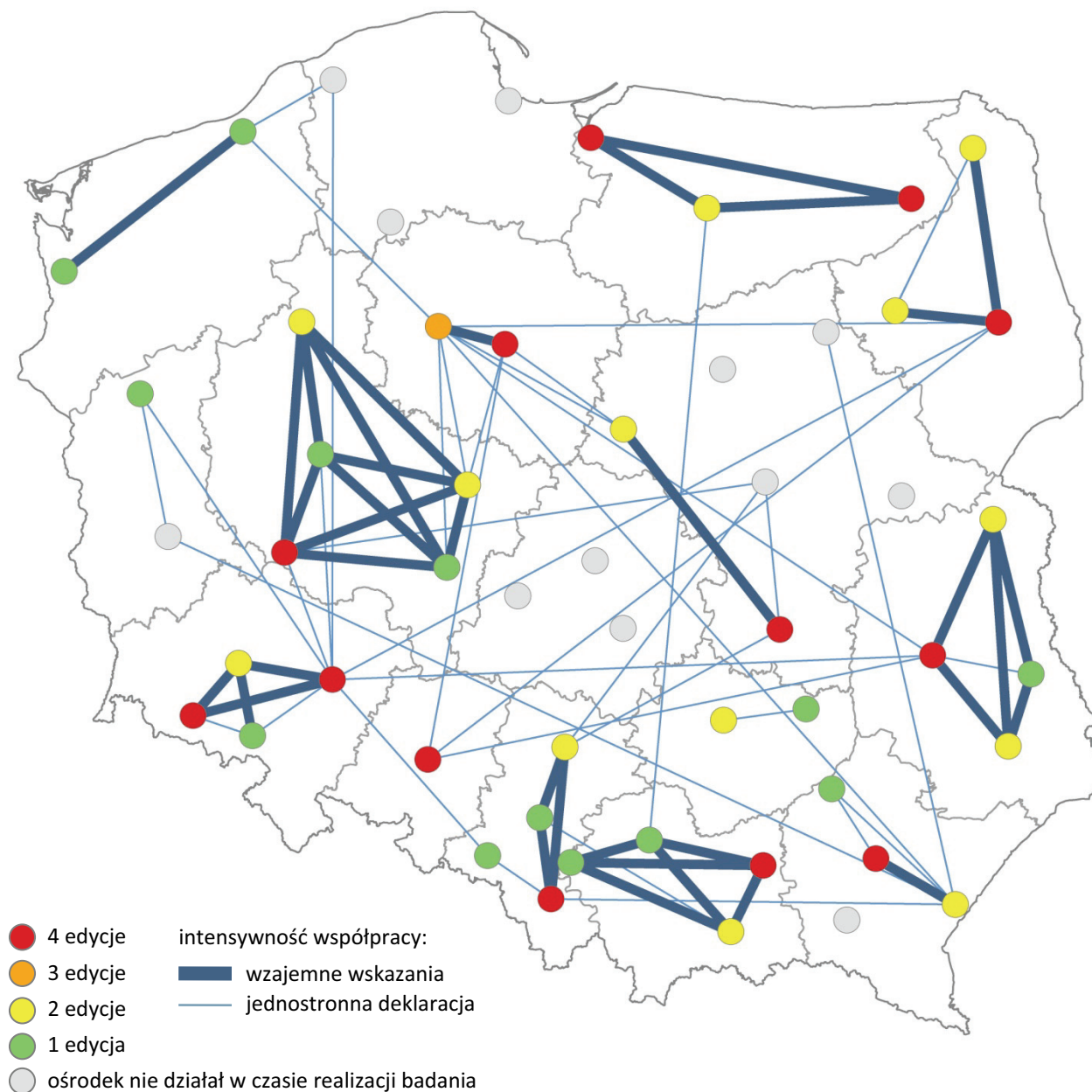
WSPÓŁPRACA

OPINIE KIEROWNIKÓW

Opinie kierowników na temat współpracy ośrodka jako instytucji z innymi Regionalnymi Ośrodkami EFS w znacznej mierze odzwierciedlają wyniki oparte na analizie kontaktów poszczególnych pracowników (i osobowych kontaktów kierowników). Także i w tym przypadku intensywna współpraca ogranicza się do ośrodków funkcjonujących w jednym województwie (mapa 4). Zbieżność opinii pracowników i kierowników może świadczyć o dobrej komunikacji w ramach pojedynczych ośrodków.

Co ciekawe dość często występuje sytuacja, gdy kierownik ośrodka twierdzi, że współpracuje z innym ośrodkiem, podczas gdy kierownik tego drugiego ośrodka o takiej współpracy nie wspomina. Świadczy to niewątpliwie o nikłym zakresie współpracy między takimi ośrodkami. Taka sytuacja dotyczy przede wszystkim relacji międzyregionalnych, zdarza się jednak także w ramach tego samego województwa.

Mapa 4. Współpraca między Regionalnymi Ośrodkami EFS w opiniach kierowników

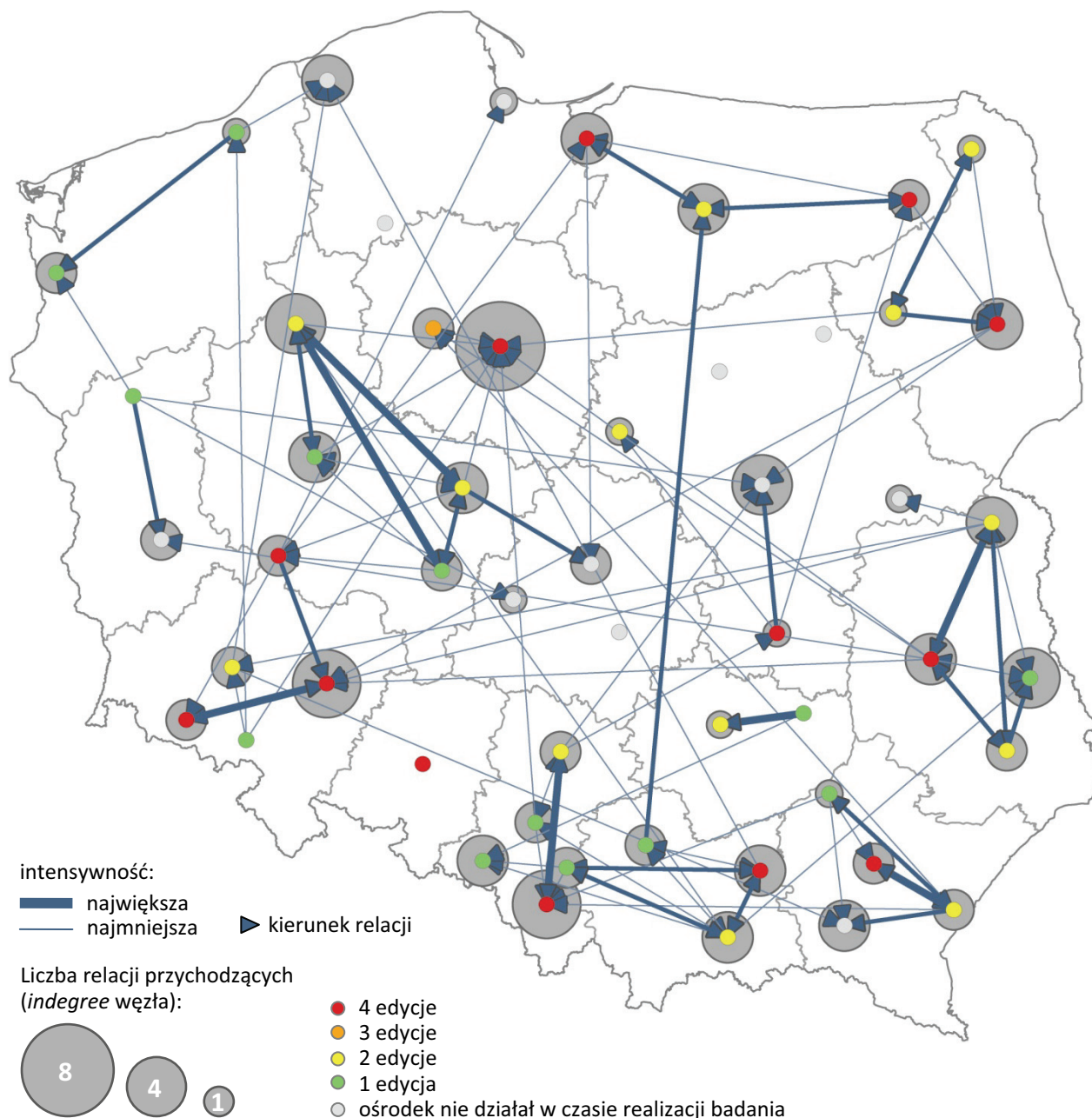
WSPÓŁPRACA

PORADY

Pracownicy Regionalnych Ośrodków EFS pytani byli także u kogo szukają porady związanej z wykonywaniem obowiązków w ramach pracy w ośrodku (jeśli takiej porady potrzebują). W szczególności pytano o to, do których innych Reg. Ośr. EFS zgłaszają się po taką pomoc. W ten sposób uzyskano kolejny wymiar współpracy między ośrodkami.

Należy podkreślić, że poszukiwanie porady jest specyficzną relacją współpracy. Jest tak ponieważ zazwyczaj pytający wie, że osoba, do której się zwraca dysponuje odpowiednią wiedzą bądź doświadczeniem. Ponadto prośba o poradę zakłada dość dużą dozę zaufania (pytający sądzi, że uzyska rzetelną odpowiedź). Wobec tego nie dziwi to, że sieć „poszukiwania porady” (mapa 5) obejmuje wyraźnie mniej relacji niż sieć „zwykłej współpracy” (mapa 3). Niemniej jednak także i w tym przypadku prawie wszystkie najintensywniejsze relacje odbywają się wewnątrz województw.

Mapa 5. Sieć poszukiwania porady między Regionalnymi Ośrodkami EFS

WSPÓŁPRACA

PORADY

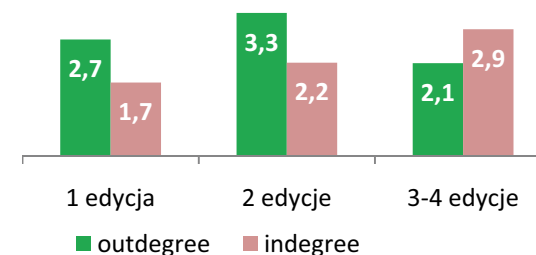
Relacja radzenia się jest relacją skierowaną. Pytający zwraca się z prośbą do pytanego. W związku z tym analizując takie relacje można stwierdzić ile relacji bierze swój początek w danym węźle (*outdegree*), a ile do węzła prowadzi (*indegree*). W ten sposób możemy ocenić które ośrodki postrzegane są jako najbardziej doświadczone i do których najczęściej zwracają się o poradę pracownicy innych ośrodków. Z drugiej strony możemy ustalić, które ośrodki korzystają z pomocy największej liczby innych ośrodków (czyli mają najrozleglejszą sieć współpracy w analizowanym wzglądzie).

Ośrodkiem najczęściej wskazywanym przez inne jako ten, do którego zgłaszają się po poradę jest Toruń (8 wskazań, z tego 7 spoza regionu). Następne w kolejności są Wrocław i Bielsko-Biała (po 5). Ta wysoka pozycja związana jest z dużym doświadczeniem, uczestniczyły bowiem we wszystkich 4 edycjach Reg. Ośr. EFS (mapa 1). Wyraźna jest zależność między doświadczeniem w kolejnych edycjach a ilością połączeń przychodzących. Ośrodki uczestniczące w 3-4 edycjach są wskazywane jako miejsce szukania porady prawie dwukrotnie częściej niż instytucje prowadzące Reg. Ośr. EFS po raz pierwszy (rys. 7). Wiąże się to zapewne także z do-

świadczeniem zawodowym pracowników tych ośrodków.

Najrozleglejszą siecią poszukiwania porady dysponują Lublin i Nowy Sącz (po 7 relacji wychodzących), następne w kolejności to Biała Podlaska (6) oraz Kalisz, Konin i Przemyśl (po 5). W tym przypadku uczestnictwo w kolejnych edycjach ma nieco inny wpływ na rozległość sieci. Instytucje najbardziej doświadczone radzą się przeciętnie mniejszej liczby ośrodków niż te z mniejszym doświadczeniem (rys. 7). Ośrodki uczestniczące w 3-4 edycjach zdążyły już zdobyć odpowiednie doświadczenie, aby nie musieć poszukiwać pomocy na zewnątrz. Świadczy o tym przypadek Torunia, który jest ośrodkiem często wskazywanym jako miejsce szukania porady, natomiast jego pracownicy nie szukają pomocy w żadnym innym ośrodku.

Rys. 7. Średnia liczba relacji porady wychodzących (*outdegree*) i przychodzących (*indegree*) ze względu na liczbę edycji, w których uczestniczył ośrodek

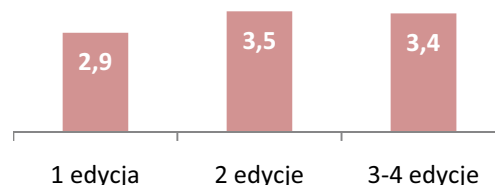

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Pracownicy ośrodków pytani byli także o współpracę z instytucjami innymi niż Regionalne Ośrodki EFS (z wyłączeniem współpracy z beneficjentami ośrodków). Średnio wskazywali nieco ponad 3 instytucje. Także i w tym przypadku staż ośrodka w sieci ma znaczenie, okazuje się bowiem, że te uczestniczące w jednej tylko edycji współpracują z mniejszą liczbą instytucji (rys. 8).

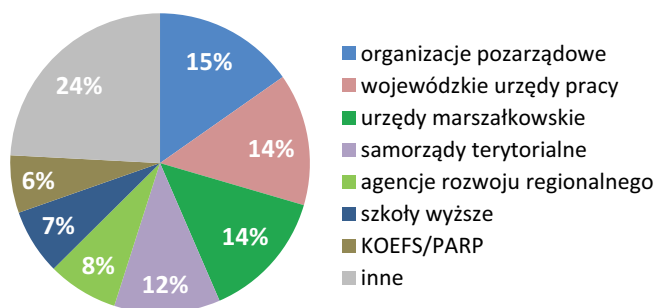
Typy instytucji z którymi współpracują pracownicy ośrodków w ramach wykonywania swych obowiązków przedstawia rysunek 9. Należy zauważyć, że częsta współpraca dotyczy Wojewódzkich Urzędów Pracy oraz Urzędów Marszałkowskich – które zazwyczaj pełnią rolę Instytucji Pośredniczących 1-go i 2-go stopnia. Liczną grupę współpracowników stanowią organizacje pozarządowe (często powtarzają się stowarzyszenia BORIS i MOST). W kategorii inne zawarte są m.in. firmy szkoleniowe i doradcze, szkoły, placówki pomocy społecznej, powiatowe urzędy pracy.

Rys. 8. Średnia liczba kontaktów z instytucjami innymi niż Reg. Ośr. EFS na jednego pracownika ośrodka

Aż 20 z badanych instytucji prowadzących ROEFS działa także w sieci KSU (Krajowy System Usług): 70% ośrodków uczestniczących w jednej edycji, co drugi ośrodek uczestniczący w 2 edycjach i co 3 uczestniczący w 3-4 edycjach. Uczestnictwo w KSU nie przekłada się jednak na zwiększoną intensywność współpracy między ośrodkami należącymi do tej sieci.

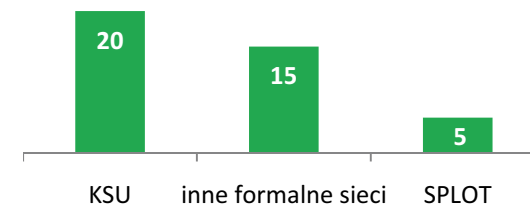
Rys. 9. Instytucje inne niż Reg. Ośr. EFS, z którymi współpracują pracownicy ośrodków

5 instytucji należy do sieci SPLOT. Warto zauważyć, że wszystkie z nich uczestniczyły w 4 edycjach Reg. Ośr. EFS. Przynależność ośrodka do sieci SPLOT wiąże się także z większym zakresem współpracy z innymi Regionalnymi Ośrodkami EFS niż w przypadku ośrodków także z 4 edycji, ale nienależących do sieci SPLOT.

Ponadto 15 instytucji deklaruje, że uczestniczy w innych formalnych sieciach współpracy.

Rys. 10. Uczestnictwo Reg. Ośr. EFS w formalnych sieciach współpracy

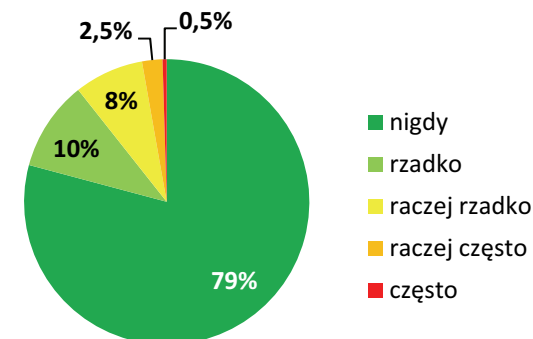

PROBLEMY

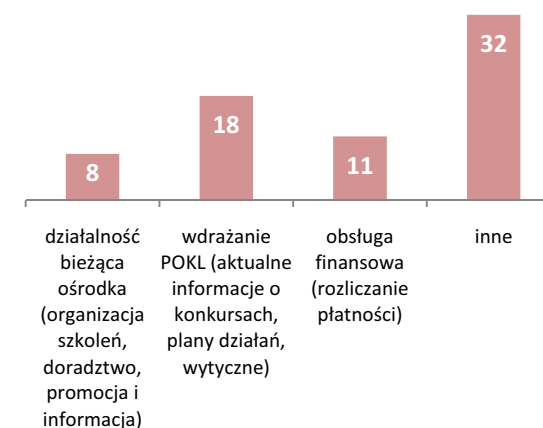
Zdecydowana większość (79%) respondentów nie spotyka się w swojej pracy z sytuacją gdy potrzebuje porady (fachowej wiedzy) związanej z pracą zawodową w Regionalnym Ośrodku EFS i nie ma do kogo się zwrócić po taką poradę (lub nie wie do kogo można by się zwrócić). W przypadku co 10 respondenta takie sytuacje zdarzają się rzadko, a dla 8% raczej rzadko. Jedynie 3% respondentów stwierdziło, że takie sytuacje zdarzają się często lub raczej często (rys. 11).

Problemy co do których respondenci nie wiedzą od kogo mogli by uzyskać odpowiednią poradę dotyczą najczęściej specyficznych kwestii – stąd najwięcej odpowiedzi w kategorii inne (por. rys. 12 i następna strona). Dość często (18 wskazań) problemy dotyczą spraw związanych z wdrażaniem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (aktualne informacje o konkursach, plany działań, wytyczne) rzadziej natomiast obsługi finansowej ośrodka (11 wskazań) oraz bieżącej działalności: organizacji szkoleń, doradztwa, promocji i informacji (8 wskazań).

Rys. 11. Czy zdarzają się sytuacje, że potrzebuje Pan/Pani porady związanej z Pana/Pani pracą w ROEFS i nie wie do kogo zwrócić się o taką poradę?

Rys. 12. Czego dotyczą problemy, w przypadku których nie wie Pan/Pani do kogo zwrócić się o poradę?

PROBLEMY

Respondenci, którzy w pytaniu o problemy co do których nie wiedzą do kogo zwrócić się o poradę wybierali kategorię „inne”, proszeni byli o opisanie tych problemów. Wypowiedzi te zostały przeanalizowane i przedstawione w syntetycznej formie w tabeli 1. Najczęściej pojawiającym się problemem są kwestie związane z pomocą publiczną (7 wskazań) i zamówieniami publicznymi (6 wskazań). Problemem są także niejasne przepisy (4 wskazania) oraz ich rozbieżne interpretacje (5 wskazań).

Problematyczne są też różne aspekty funkcjonowania partnerstw: począwszy od tworzenia partnerstw (3 wskazania), poprzez niejasności związane z partnerstwami rozwojowymi, obsługę skonfliktowanych beneficjentów, aż po kwestie przepływów finansowych w projektach partnerskich.

Tabela 1. Inne wskazywane problemy

Problem	liczba wskazań
kwestie pomocy publicznej	7
zamówienia publiczne	6
rozbieżności interpretacyjne	5
niejasne przepisy, wytyczne	4
tworzenie partnerstw	3
strony internetowe	2
co to są partnerstwa rozwojowe?	1
obsługa skonfliktowanych beneficjentów	1
problemy pojawiające się podczas realizacji bieżących projektów beneficjentów	1
przepływy finansowe w projektach partnerskich	1
kwestie równości płci	1
wszelkie zmiany w działalności, których nie może wyjaśnić IP	1
wynagrodzenia nauczycieli w projektach	1
brak szkoleń dla doradców	1

WSPÓŁPRACA z KRAJOWYM OŚRODKIEM EFS, z IP1 i IP2

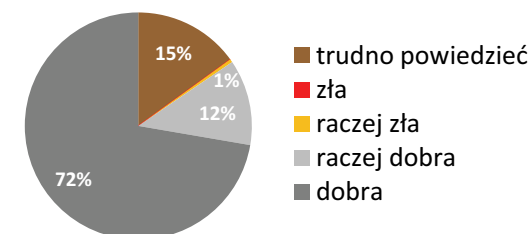
Współpraca z Krajowym Ośrodkiem EFS jest oceniana dobrze (rys. 13), szczególnie przez ośrodki, które działają od kilku edycji. Odpowiedzi „trudno powiedzieć” dotyczą nowych ośrodków, działających od kilku miesięcy, które poza spotkaniem informacyjnym nie miały jeszcze okazji do uczestniczenia choćby w szkoleniach organizowanych przez Krajowy Ośrodek EFS. Wiąże się to także ze zmianą koncepcji funkcjonowania sieci i przeniesieniem wielu zadań związanych z siecią z Krajowego Ośrodka EFS do Instytucji Pośredniczących 1-go stopnia.

Współpraca z IP1 (rys. 14) – tutaj odpowiedzi „trudno powiedzieć” udzielały również ośrodki świeżo powstałe – w badaniu wzięły przecież udział ośrodki, które istniały kilka dni (Rybnik) lub tygodni (Gorzów Wielkopolski). Odpowiedź „raczej dobra” też była udzielana przez takie ośrodki – z racji krótkiej współpracy woleli powiedzieć, że raczej dobra, bo na dobrą się zapowiada. Osobno trzeba by potraktować przypadek WUP w Poznaniu z jego ciągłymi zmianami kadrowymi – gdzie nie było nawet osoby wyznaczonej na stałe do kontaktów z Regionalnymi Ośrodkami EFS.

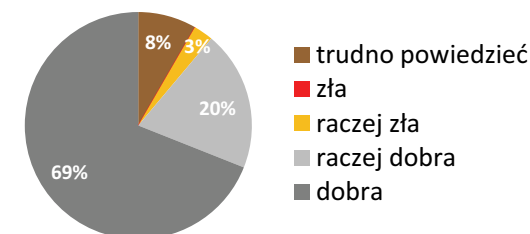
Współpraca z IP2 – oceniana gorzej niż z IP1 (rys. 15), najczęściej ograniczona do spotkań

informacyjno-promocyjnych oraz działalności w ramach spotkań Regionalnych Informacyjnych Grup Roboczych (RIGR).

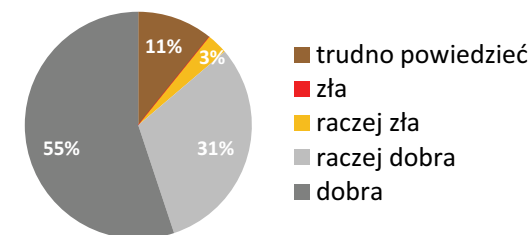
Rys. 13. Współpraca Reg. Ośr. EFS z Krajowym Ośrodkiem EFS

Rys. 14. Współpraca Reg. Ośr. EFS z IP1

Rys. 15. Współpraca Reg. Ośr. EFS z IP2

WSPÓŁPRACA z IP1 i IP2

Regiony różnią się przyjętym modelem wdrażania EFS. Choć zazwyczaj Urząd Marszałkowski (UM) pełni rolę IP1 a Wojewódzki Urząd Pracy (WUP) rolę IP2, to zdążają się od tej reguły wyjątki. W województwach podkarpackim, wielkopolskim i zachodniopomorskim nie ma IP2, a rolę IP1 pełni WUP. W świętokrzyskim IP1 jest Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego. W kujawsko-pomorskim rolę IP2 pełnią WUP i Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej, a w mazowieckim WUP i Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych.

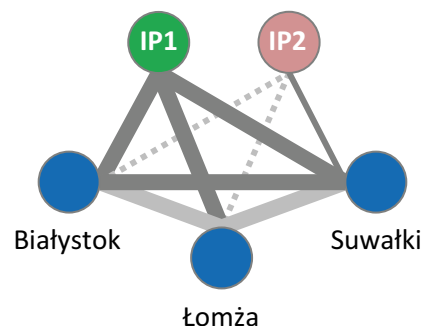
Ośrodki wyraźnie częściej współpracują z IP1 niż z IP2. Współpraca ośrodków z IP2 ograniczają się najczęściej do kontaktów w ramach Regionalnych Informacyjnych Grup Roboczych (RIGR).

Współpraca z IP1 i IP2 prawie zawsze oceniana jest jako dobra lub raczej dobra (przez czym wydaje się, że odpowiedź „raczej dobra” może sugerować problemy we współpracy).

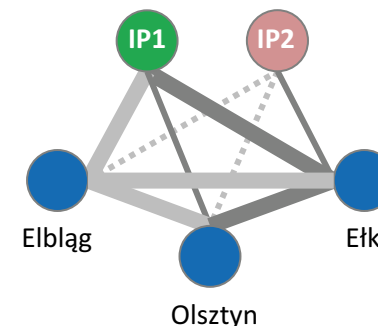
W przypadku województwa śląskiego wyraźnie niższa intensywność współpracy ośrodka w Rybniku wynika z krótkiego czasu jego pracy w momencie przeprowadzania badania (istniał dopiero od miesiąca).

Rys. 16. Współpraca Regionalnych Ośrodków EFS z instytucjami pośredniczącymi

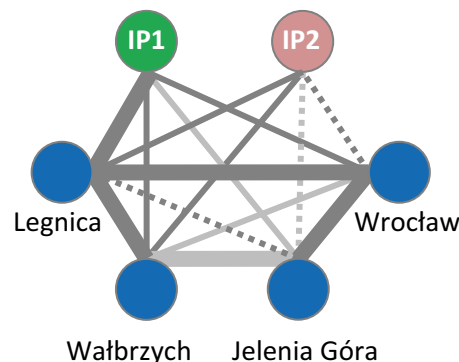
PODLASKIE

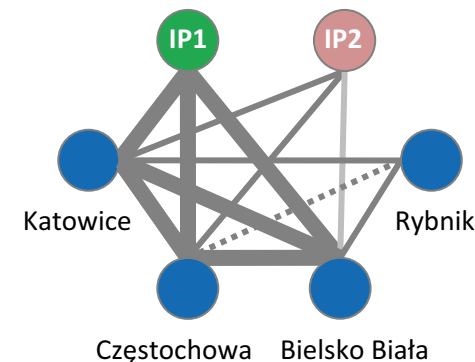
WARMIŃSKO-MAZURSKIE

DOLNOŚLĄSKIE

ŚLĄSKIE

intensywność
współpracy:

■ największa
— przeciętna
..... najmniejsza

ocena współpracy:

■ zła
■ raczej zła
■ raczej dobra
■ dobra

IP1 Instytucja Pośrednicząca 1-go stopnia
IP2 Instytucja Pośrednicząca 2-go stopnia
Regionalny Ośrodek EFS

WSPÓŁPRACA z IP1 i IP2

Kujawsko-pomorskie: na współpracę w województwie wpływ miała zła opinia IP2 o szkoleniach organizowanych przez ośrodki – uznano je za mało merytoryczne. Od początku tego roku kontakty między instytucjami poprawiły się, przedstawiciele WUP uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez ośrodki i oceniają je bardzo wysoko. Lepsze kontakty między ośrodkami a IP2 wpłynęły również na poprawę kontaktów między IP1 a IP2.

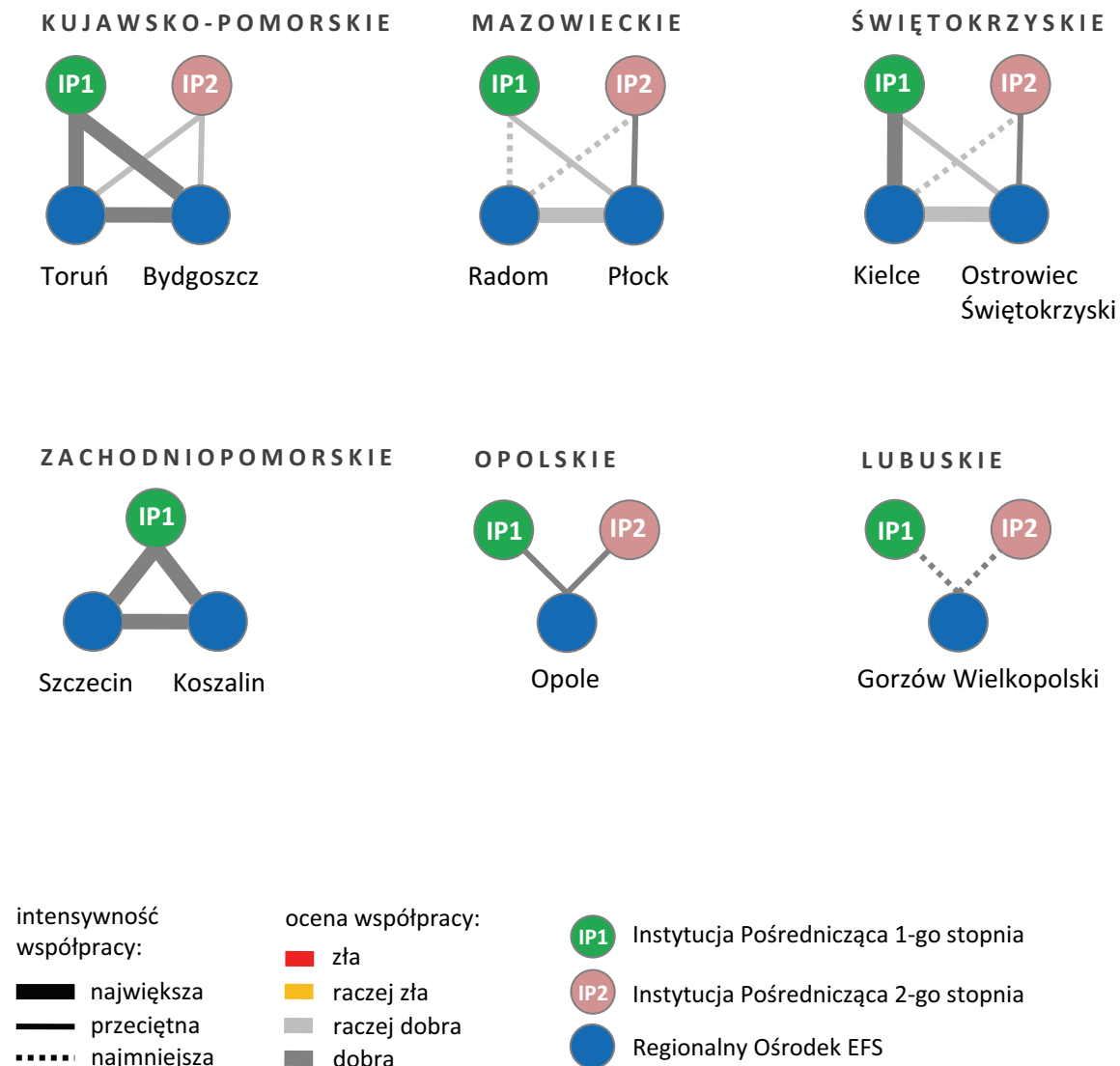
Mazowieckie: IP2 nie zdążyły się jeszcze włączyć do współpracy z ośrodkami ze względu na krótki czas ich działania. Kontakty ośrodka w Płocku dotyczą przede wszystkim płockiego oddziału WUP. Pracownicy IP1 doceniają pomoc doświadczonych ośrodków z Radomia i Płocka we wdrażaniu POKL.

Świętokrzyskie: Współpraca ośrodków z IP2 odbywa się tylko w ramach RIGR (brak wyznaczonych osób do kontaktu z ośrodkami).

Zachodniopomorskie: dwa ośrodki w regionie i brak IP2 sprzyjają ścisłej współpracy.

Lubuskie: Bardzo słaba współpraca ośrodka w Gorzowie Wielkopolskim wynika z krótkiego czasu istnienia ośrodka (niecały miesiąc).

Rys. 17. Współpraca Regionalnych Ośrodków EFS z instytucjami pośredniczącymi

WSPÓŁPRACA z IP1 i IP2

Wielkopolskie: ośrodki słabo oceniają kompetencje pracowników IP1, odpowiedzi na pytania udzielane są zbyt wolno, rozliczenia finansowe przychodzą za późno, obieg dokumentacji jest za wolny. Problemem jest też brak informacji zwrotnych. Ponadto podkreśla się „brak logiki partnerstwa” i obecność „logiki projektodawcy - instytucja wdrażająca”.

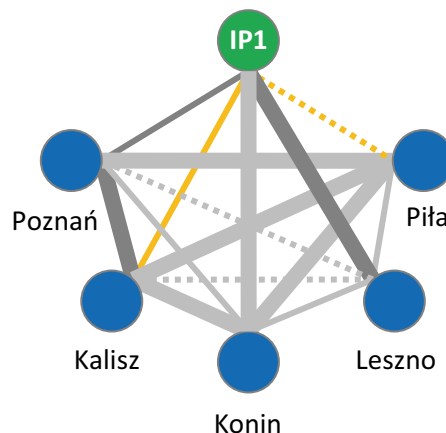
Lubelskie: problemem jest brak stałych osób w IP 2 współpracujących z ośrodkami, ośrodki muszą kontaktować się z IP2 przez punkt informacyjny.

Podkarpackie: niektórzy z respondentów zwracają uwagę na zły przepływ informacji w komunikacji z IP1.

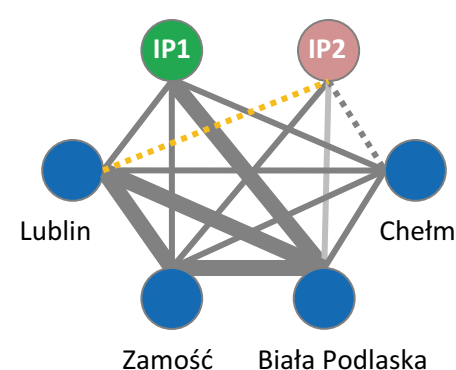
Małopolskie: część respondentów narzeka na zły przepływ informacji w komunikacji z IP2.

Rys. 18. Współpraca Regionalnych Ośrodków EFS z instytucjami pośredniczącymi

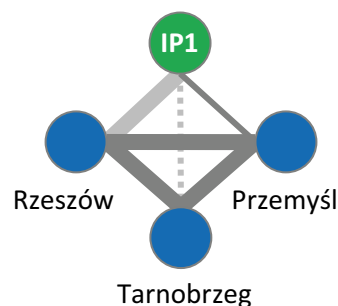
WIELKOPOLSKIE

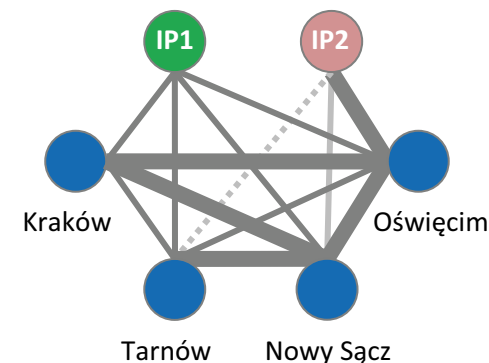
LUBELSKIE

PODKARPACKIE

MAŁOPOLSKIE

intensywność
współpracy:

— największa
— przeciętna
..... najmniejsza

ocena współpracy:

■ zła
■ raczej zła
■ raczej dobra
■ dobra

IP1 Instytucja Pośrednicząca 1-go stopnia

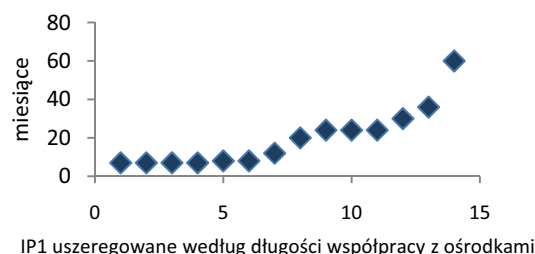
IP2 Instytucja Pośrednicząca 2-go stopnia

Regionalny Ośrodek EFS

INSTYTUCJE POŚREDNICZĄCE 1-go STOPNIA

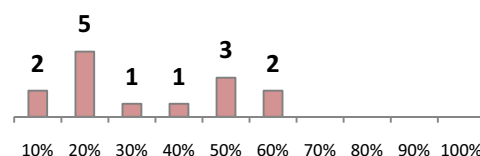
Z 14 przebadanych Instytucji Pośredniczących 1-go stopnia mniej więcej połowa współpracuje z Regionalnymi Ośrodkami EFS krócej niż rok, a druga połowa około dwa lata i więcej. Najdłuższą współpracę deklaruje IP1 z województwa zachodniopomorskiego (rys. 19).

Rys. 19. Jak długo komórka organizacyjna współpracuje z Reg. Ośr. EFS w województwie?

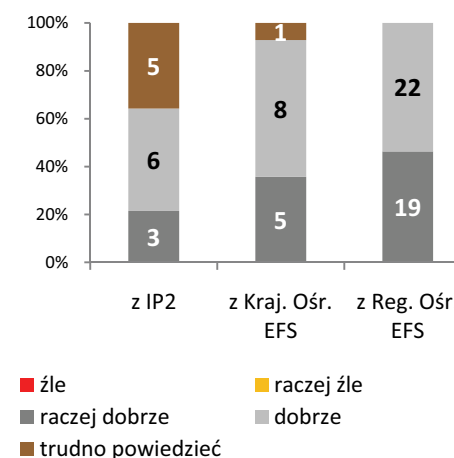
Dla wszystkich badanych IP1 zadania związane z obsługą ośrodków stanowią jedynie mały wycinek obowiązków. Jedynie w przypadku 5 IP1 na zadania związane z ośrodkami przeznaczają się około 1/2 etatu miesięcznie. W 7 IP1 jest to jedynie 10-20% etatu (rys. 20).

Rys. 20. Jaką część obowiązków pracowników IP1 odpowiedzialnych za Regionalne Ośrodki EFS stanowią zadania z nimi związane?

Z perspektywy Instytucji Pośredniczących 1-go stopnia współpraca z Regionalnymi Ośrodkami EFS, Krajowym Ośrodkiem EFS oraz Instytucjami Pośredniczącymi 2-go stopnia układa się dobrze lub raczej dobrze. Przy czym najlepiej oceniana jest współpraca z ośrodkami regionalnymi oraz z Krajowym ośrodkiem EFS (rys. 21). W przypadku oceny współpracy z IP2 odpowiedzi „trudno powiedzieć” wynikają z braku IP2 w danym regionie (tak jest w trzech przypadkach), bądź ze zbyt krótkiego okresu współpracy między instytucjami pośredniczącymi w zakresie koordynacji Regionalnych Ośrodków EFS.

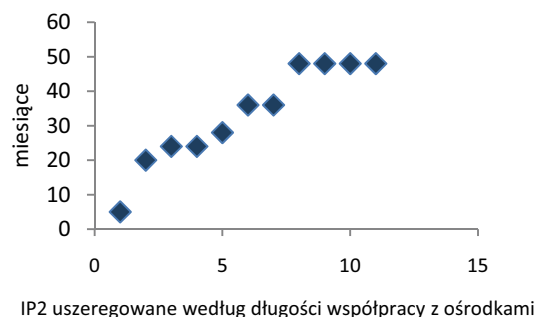
Rys. 21. Ocena współpracy IP1 w ramach zadań związanych z Reg. Ośr. EFS

INSTYTUCJE POŚREDNICZĄCE 2-go STOPNIA

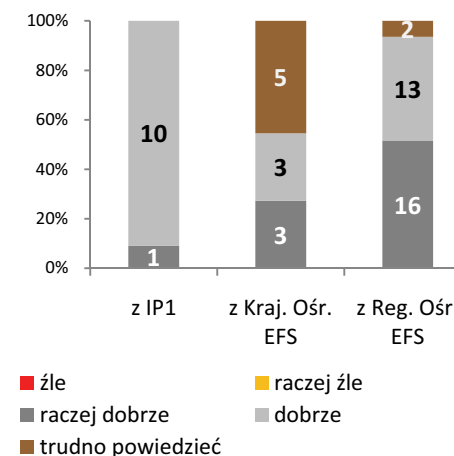
Dla wszystkich 11 przebadanych Instytucji Pośredniczących 2-go stopnia zadania związane z obsługą ośrodków stanowią znikomą część obowiązków, stanowiącą nie więcej niż 1/10 etatu. Wobec braku zasobów kadrowych kontakty z ośrodkami odbywają się najczęściej w ramach posiedzeń Regionalnych Informacyjnych Grup Roboczych. Dlatego też w tym przypadku można mówić o współpracy mającej charakter raczej formalny niż realny. Realna współpraca nie nawiązała się mimo tego, że większość IP2 formalnie współpracuje z ośrodkami od wielu miesięcy (rys. 22).

Rys. 22. Jak długo Pańska komórka organizacyjna współpracuje z Reg. Ośr. EFS w województwie?

Instytucje Pośredniczące 2-go stopnia oceniają współpracę z Regionalnymi Ośrodkami EFS dobrze lub raczej dobrze. W przypadku współpracy z Krajowym Ośrodkiem EFS połowa respondentów z IP2 nie ma zdania – może to wynikać po prostu z braku kontaktów z Krajowym Ośrodkiem EFS. Ciekawa jest ocena kontaktów z Instytucjami Pośredniczącymi 1-go stopnia w zakresie koordynacji Reg. Ośr. EFS: 10 respondentów określiło ją jako raczej dobrą, natomiast tylko jeden jako dobrą (rys. 23). Taka sytuacja może wynikać z podziału obowiązków pomiędzy IP1 i IP2. IP1 wydają się zajmować Reg. Ośr. EFS jedynie incydentalnie.

Rys. 23. Ocena współpracy IP2 w ramach zadań związanych z Reg. Ośr. EFS

WNIOSKI

Współpraca między Regionalnymi Ośrodkami EFS jest zjawiskiem dość powszechnym. Zazwyczaj ośrodki współpracują z kilkoma-kilkunastoma innymi ośrodkami. Ważne jest to, że nie ma ośrodków wykluczonych, w ogóle nie biorących udziału we współpracy.

Jednakże sieć współpracy jest silnie zregionalizowana. Najintensywniejsza współpraca ogranicza się zazwyczaj do ośrodków zlokalizowanych w jednym województwie. Wobec tego sieć Regionalnych Ośrodków EFS wydaje się być siecią raczej regionalną niż krajową. Taki stan w pewnej mierze związany jest ze zmianą koncepcji zarządzania siecią Regionalnych Ośrodków EFS – z zarządzania centralnego koordynowanego przez Krajowy Ośrodek EFS na zarządzanie regionalne koordynowane przez Instytucje Pośredniczące w poszczególnych województwach. Regionalne Ośrodki EFS z różnych województw nie mają wielu wspólnych interesów. Łączą je ogólne działania Krajowego Ośrodka EFS oraz, przede wszystkim, osobiste kontakty między pracownikami poszczególnych ośrodków.

Również wewnątrz regionów potencjał współpracy między ośrodkami wydaje się być nie do końca wykorzystany. Współpraca między ośrodkami ma najczęściej charakter informacyjny (wymiana bieżących informacji,

porady odnośnie działalności ośrodków), bądź formalny (wspólne posiedzenia Regionalnych Informacyjnych Grup Roboczych, udział we wspólnych szkoleniach). Brakuje realizacji wspólnych projektów i inicjatyw.

Wyraźny jest proces uczenia się organizacji. W miarę zdobywania doświadczenia w kolejnych edycjach ośrodki zwiększają swoją sieć współpracy zarówno z Regionalnymi Ośrodkami EFS, jak i z innymi organizacjami.

W przypadku gdy pracownicy ośrodków mają jakiś trudny do rozwiązania problem, zazwyczaj wiedzą do kogo zgłosić się o pomoc w jego rozwiązaniu. Najważniejszymi problemowymi kwestiami są: zamówienia publiczne, pomoc publiczna, niejasność przepisów i ich rozbieżne interpretacje, obsługa projektów partnerskich.

Współpraca ośrodków z Krajowym Ośrodkiem EFS układa się dobrze, mimo jej ograniczonego charakteru.

Pracownicy ośrodków mają duże lub bardzo duże doświadczenie zawodowe. Szczególnie pozytywne jest to, że kompetencje pracowników nowo utworzonych ośrodków są bardzo wysokie.

WNIOSKI

Współpraca ośrodków z Instytucjami Pośredniczącymi jest raczej poprawna, chociaż pracownicy ośrodków często podkreślają, że oczekują sprawniejszej i bardziej kompetentnej obsługi oraz partnerskiego klimatu komunikacji. Współpraca z IP1 jest dużo intensywniejsza niż z IP2 (w tych województwach gdzie działa IP2). Współpraca z IP2 ogranicza się najczęściej do formalnych kontaktów w ramach RIGR. Należy jednak podkreślić, że analiza funkcjonowania Instytucji Pośredniczących była jedynie uzupełniającym elementem niniejszego badania. Zebrano szczegółowe opinie o współpracy z IP1 i IP2 wyrażane przez pracowników Reg. Ośr. EFS, natomiast druga strona tej współpracy, czyli instytucje pośredniczące, badane były w bardzo ograniczonym zakresie.